

Beleidsplan 2025-2030

Stichting Windkorenmolen de Leeuw

ST. WINDKORENMOLEN

De Leeuw

Inleiding

Stichting Windkorenmolen de Leeuw zet zich in voor het behoud, de restauratie en de exploitatie van windkorenmolens *De Leeuw* gelegen in het buurtschap Oude Molen, gemeente Deventer. Deze karakteristieke molen is niet alleen een herkenningspunt in het landschap, maar ook een levend monument van ons cultureel erfgoed.

Met dit beleidsplan geven wij richting aan onze activiteiten voor de komende jaren. Het plan biedt inzicht in onze doelstellingen, werkwijze en prioriteiten, zoals vastgelegd in de statuten van de stichting. Daarbij richten we ons op het duurzaam behoud van de molen, het vergroten van de betrokkenheid van de gemeenschap en het bevorderen van educatie en belangstelling voor molens in het algemeen.

Het beleidsplan dient als leidraad voor bestuursleden, vrijwilligers en andere betrokkenen die samen bijdragen aan het voortbestaan van de molen. Samen zorgen we ervoor dat molen ook in toekomstige generaties kan blijven draaien.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Inhoudsopgave	3
Doelen 2025-2030.....	4
1. Onderhoud	5
2. Bezoek, educatie en evenementen	6
3. Vrijwilligers en Vrienden van de molen	7
4. Huurder en bedrijfsvoering.....	8
5. Molenbiotoop	9
6. Financieel	10
Evaluatie van het beleidsplan 2019-2024	11
1. Algemene terugblik.....	11
2. Evaluatie van de doelen 2019-2024.....	12
SWOT-analyse 2025	14
Sterke punten	14
Zwakke punten	14
Kansen	14
Bedreigingen	14
Conclusie.....	15

Doelen 2025-2030

De onderstaande doelen zijn opgesteld ter uitvoering van de doelstellingen die de stichting zich volgens haar statuten heeft gesteld.

In de statuten van de stichting zijn de doelstellingen als volgt geformuleerd:

- Het restaureren, in stand houden en exploiteren van de windkorenmolen 'De Leeuw' ook wel genoemd 'D'Olde Mölle' te Oude Molen in de gemeente Deventer.
- Het bevorderen van de belangstelling voor- en het restaureren, in stand houden en exploiteren van molens in Nederland en
- Het verrichten van al hetgeen met het voorgaande verband houdt of bevorderlijk kan zijn.

Begin 2025 heeft het bestuur van Stichting Windkorenmolen de Leeuw zich in een reeks bijeenkomsten gebogen over de verwachte ontwikkelingen en de bijbehorende beleidsrichting.

Het beleidsplan uit 2019 is tot eind 2024 uitgevoerd. In maart 2025 heeft het bestuur de resultaten geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie en een nieuwe SWOT-analyse is in maart een nieuw beleidsplan vastgesteld. Het evaluatieverslag, de analyse en de beleidsdoelstellingen voor de komende vijf jaar zijn opgenomen in dit document.

De doelen voor de periode 2025-2030 betreffen de volgende onderwerpen:

1. Onderhoud,
2. Bezoek, educatie en evenementen
3. Vrijwilligers en Vrienden van de molen
4. Huurder en bedrijfsvoering
5. Molenbiotoop
6. Financieel

1. Onderhoud

De komende vijf jaar wordt het onderhoud aan de molen voortgezet om deze in goede staat te behouden en veilig te laten draaien. Daarnaast is het streven om de voorzieningen voor bezoekers te verbeteren, met als belangrijk doel de realisatie van een bezoekers-toilet.

Het inspectierapport van Monumenten Advies Oost, opgesteld in augustus 2023, vormt de basis voor het geplande onderhoud. De grootste kostenposten zijn het vernieuwen van de bonkelaar, het vervangen van de dakbedekking op het platte dak en daarmee het herstel van de stelling.

De wens voor een bezoekers-toilet bestaat al langere tijd. Dit plan bevindt zich momenteel in de voorbereidingsfase, met als doel het toilet binnen vijf jaar te realiseren.

Figuur 1 - De bonkelaar dient vanwege slijtage te worden vervangen.

2. Bezoek, educatie en evenementen

Om een breder publiek te bereiken en de zichtbaarheid te vergroten, wil het bestuur de communicatie verbeteren, het draaien van de molen stimuleren en het publieksaanbod uitbreiden.

De activiteiten rond de molen dragen bij aan zowel het behoud van het monument als aan het vergroten van de publieke belangstelling voor molenerfgoed.

- a. Om een breder en gevarieerder publiek te bereiken, onderzoeken we hoe we onze communicatie kunnen versterken en toegankelijker kunnen maken.
- b. Het regelmatig laten draaien van de molen wordt door bezoekers gewaardeerd en draagt bij aan de zichtbaarheid en beleving van het monument. Het bestuur zal vrijwillige molenaars waar mogelijk stimuleren en ondersteunen om dit vaker mogelijk te maken.
- c. Daarnaast willen we het aanbod voor bezoekers verder uitbreiden, onder andere door het organiseren van rondleidingen, excursies en andere publieksactiviteiten. Het bestuur staat hierbij open voor ideeën en nieuwe initiatieven van de Vrienden van de Molen.

Figuur 2 - De molengidsen geven rondleidingen door de molen.

3. Vrijwilligers en Vrienden van de molen

De komende vijf jaar wordt actief ingezet op het werven van nieuwe vrijwilligers, met speciale aandacht voor de functies van tentenbouwers en molengidsen.

De inzet van de Vrienden van de Molen is van groot belang voor het behoud van de molen. Hun activiteiten dragen in belangrijke mate bij aan de instandhouding en het maatschappelijk draagvlak. Er bestaat een sterke band tussen de vrijwilligers onderling en ook nieuwe buurtbewoners worden actief betrokken bij het vrijwilligerswerk.

Tegelijkertijd constateren we dat binnen enkele deelcommissies sprake is van vergrijzing, waardoor het aantal actieve vrijwilligers daar afneemt. Het is daarom noodzakelijk om gericht te investeren in verjonging en versterking van deze groepen.

Figuur 3 - De Vrienden van de molen verzorgen onder andere de catering bij evenementen.

4. Huurder en bedrijfsvoering

Het bestuur streeft ernaar om in samenwerking met de huidige molenaar en diens beoogde opvolger binnen twee jaar tot een heldere en toekomstbestendige visie te komen voor de toekomstige organisatie en exploitatie van de molen.

De heer T.W. Moes is sinds 1990 actief als meestermolenaar en huurder van de windkorenmolen, die hij op commerciële basis exploiteert. In de meest recente huurovereenkomst, van kracht sinds 1 september 2010, zijn de wederzijdse rechten en verplichtingen van huurder en verhuurster vastgelegd.

Daarnaast beheert de heer Moes een winkel in de molen, waar molen gerelateerde producten worden verkocht. Ook is hij actief als opleider van toekomstige vrijwillige molenaars.

John Vane runt samen met zijn vrouw Laras de bakkerij en de winkel bij de molen. Hij heeft in 2025 het certificaat ambachtelijk korenmolenaar behaald en is als leerling-lid van het Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde in opleiding bij Tonnie.

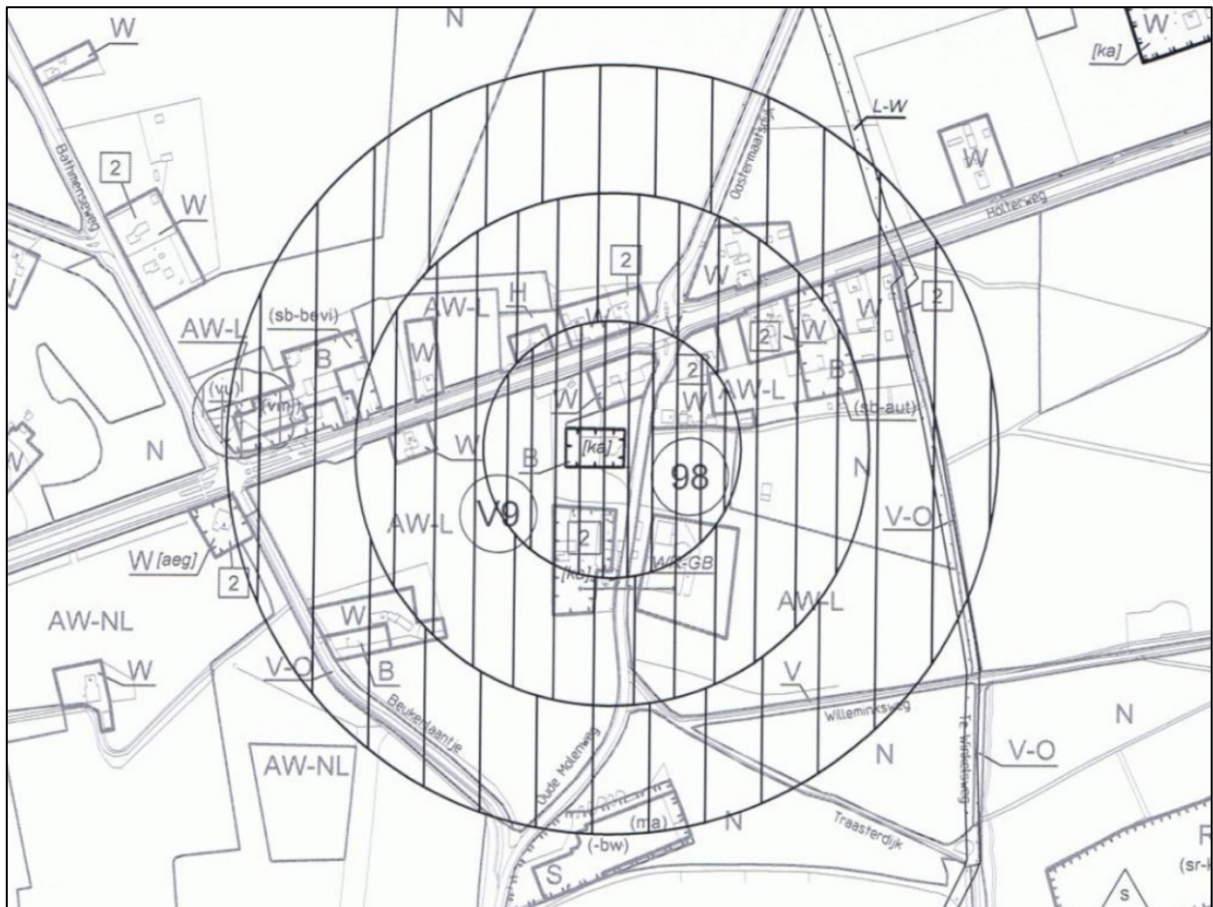

Figuur 4 - John Vane en Tonnie Moes op de molen

5. Molenbiotoop

Het bestuur streeft er actief naar de biotoop te behouden en onder de aandacht te brengen bij ruimtelijke ontwikkelingen en nieuwe bestemmingsplannen, zodat de molen haar functie en zichtbaarheid in de toekomst kan behouden.

In 2010 is de molenbiotoop door de gemeente vastgesteld. Een molenbiotoop is de directe omgeving rondom een molen die vrij moet blijven van obstakels, zoals hoge bebouwing of beplanting, om voldoende windvang te garanderen. Belemmering van de wind kan de werking van de molen en de beleving ervan ernstig aantasten.

6. Financieel

Om het noodzakelijke onderhoud aan de molen in de komende vijf jaar te kunnen realiseren, is een sluitende financiële planning van belang.

De totale raming voor onderhoudskosten in de komende vijf jaar bedraagt €115.000. Van dit bedrag wordt €72.500 als subsidiabel beschouwd binnen de SIM-regeling. Hiervan wordt 60% (€43.500) vergoed.

De jaarlijkse opbrengsten uit acties van de Vrienden van de Molen, sponsoring en donaties fluctueren tussen de €10.000 en €12.000. Met uitzondering van de verdubbeling in inkomsten ten tijde van de renovatie van de kap (2022), vertonen deze inkomsten de laatste jaren een daling.

Het bestuur streeft ernaar deze inkomsten in de komende vijf jaar op een stabiel niveau te houden, zodat hiermee naar verwachting €50.000 tot €60.000 aan onderhoudskosten kan worden gedekt.

Het resterende bedrag van ongeveer €30.000 zal via andere financieringsbronnen of eigen vermogen moeten worden verkregen.

Evaluatie van het beleidsplan 2019-2024

In maart 2025 heeft het bestuur de realisatie van de doelen, gesteld in het laatste beleidsplan, geëvalueerd.

1. Algemene terugblik

Kenmerkend voor de periode 2019-2024 is het groot onderhoud aan de kap van de molen en het vervangen van de roede na een periode van beperkingen ten gevolge van het coronavirus.

In 2021 werd het restauratiebudget samengesteld, mede dankzij substantiële bijdragen van De Hollandsche Molen, overheidsinstanties (SIM) en het Prins Bernard Cultuurfonds.

Om voldoende aanvullende fondsen te werven zijn er naast de jaarlijkse evenementen aanvullende activiteiten georganiseerd. Zo is er een molenkrant uitgegeven, is er een loterij georganiseerd en was de molen op beide nationale molendagen geopend. Dankzij de inzet van de Vrienden van de Molen, donateurs en sponsors is er dit jaar een verdubbeling van de opbrengsten uit deze bronnen gerealiseerd.

Het jaar daarna is de restauratie volgens planning en binnen het vastgestelde budget afgerond. De werkzaamheden zijn uitgevoerd door molenmaker Groot Wesseldijk en rietdekker Kleinjan.

In de tweede helft van de beleidsperiode zijn een aantal kleine onderhoudsprojecten uitgevoerd. Zo zijn er in 2023 maatregelen genomen om vochtproblemen in de zuidwestmuur tegen te gaan en is de buitenverlichting vervangen door energiezuinige ledlampen. In 2024 zijn enkele stellingplanken en de palen van de toegangshekken vervangen.

Het eigen vermogen bedroeg bij aanvang in 2019 ongeveer €42.000. Aan het einde van het boekjaar 2024 was dit gestegen tot ruim €70.000.

2. Evaluatie van de doelen 2019-2024

Hieronder zijn de doelen kort samengevat en geëvalueerd.

1. Oprichting en verwerving van de molen, bijgebouwen en plein.

Doel: *Het past in het beleid van de Stichting om, als in de komende jaren zich mogelijkheden voordoen, te trachten andere delen van de bij de molen en zijn geschiedenis behorende gebouwen te verwerven, alsmede delen van het molenplein.*

Evaluatie: De mogelijkheid heeft zich niet voorgedaan.

2. Het bestuur

Doel: *Het huidige bestuur streeft er in de komend periode naar om enige verjonging in het bestuur te realiseren. Dat kan bij wisseling van huidige bestuursleden dan wel door uitbreiding van het aantal bestuursleden. Ook dient in het bijzonder gestreefd te worden naar deskundigheid in het bestuur rond het gebruik van de moderne communicatiemiddelen. (...)*

Evaluatie: In de periode 2019–2024 hebben diverse bestuurswisselingen plaatsgevonden:

- In 2019 trad voorzitter dhr. Mees Struijs af en werd ad interim opgevolgd door dhr. Henk Meijer, waarna dhr. Bas van Swigchem in 2022 de functie definitief overnam.
- In 2021 nam mevr. Marga Brouwer de rol van penningmeester over van dhr. Tonny in't Hof.
- Dhr. Wouter Bont maakte in de periode 2021–2023 deel uit van het bestuur.
- Mevr. J. Tuitert trad in 2021 af als bestuurslid en werd na opheffing van de werkgroep voor de kaprenovatie opgevolgd door mevr. Laura Drewes.
- In 2023 is mevr. Angelique Borren toegetreden als bestuurslid en contactpersoon van de Vrienden van de Molen.

Begin 2025 bestaat het bestuur uit zes leden. Met deze ontwikkelingen zijn zowel de gewenste verjonging als de uitbreiding van kennis binnen het bestuur gerealiseerd.

3. De molenaar/huurder de Leeuw

Doel: *Het bestuur streeft ernaar om samen met de huurder/molenaar en potentieel opvolger in de komende twee jaar een duidelijke visie te ontwikkelen over een toekomstige organisatie.*

Evaluatie:

In de afgelopen periode is op dit onderdeel een aanzet gedaan om de visie te ontwikkelen. Deze kan de komende vijf jaar verder worden uitgewerkt en geconcretiseerd.

Ook is een belangrijke stap gezet met de opleiding van de potentiële opvolger. John Vane heeft inmiddels het Getuigschrift Molenaar behaald en is ingeschreven bij het Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde. In de komende jaren zal John zich verder bekwamen als molenaar en molensteenslijper, wat bijdraagt aan de continuïteit van de uitbating van de molen.

4. Vermogen en aanwending

Doel: *(...) De geschatte onderhoudskosten voor de jaren 2019 t/m 2024 echter bedragen ca €180.000. Hiervan zullen wij maximaal de genoemde €30.000,- aan subsidie gaan ontvangen via de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. Er zal dus een financieel tekort van circa 150.000,- over deze periode van 6 jaar kunnen ontstaan (€ 25000,-/jaar). Om dit dreigende tekort te financieren zal het bestuur in de komende periode actief moeten streven naar extra inkomsten.*

Evaluatie:

De onderhoudskosten zijn lager uitgevallen dan voorzien (€135.000).

De inkomsten vanuit sponsors en donaties, de acties van de Vrienden van de molen en de onderhoudssubsidies vertoonden een flinke piek rondom de restauratie van de kap in 2022. In totaal is deze beleidsperiode ongeveer €90.000 geworven vanuit de Vrienden van de molen, sponsors en donateurs.

Toch is, over de jaren heen, een lichte daling van deze inkomsten waarneembaar.

Ondanks de coronajaren is het groot onderhoud in deze periode uitgevoerd zonder verlies te leiden en zelfs afgesloten met een stijging.

SWOT-analyse 2025

Na evaluatie van de voorgaande doelen heeft het bestuur opnieuw een SWOT-analyse uitgevoerd. Hieruit zijn de nieuwe doelen geformuleerd voor de periode van 2025 t/m 2030.

Sterke punten

1. **Bestuurlijke structuur en samenstelling** – De huidige organisatiestructuur, bestaande uit het bestuur en diverse commissies, is goed ingericht en kent een evenwichtige omvang en leeftijdsopbouw.
2. **Betrokkenheid en draagvlak onder vrijwilligers** – Er is binding met en brede ondersteuning van vrijwilligers. Daarnaast worden nieuwe buurtbewoners actief betrokken bij de Vrienden van de molen.
3. **Professioneel gebruik van de molen** – De molen wordt op een deskundige wijze ingezet voor zijn oorspronkelijke functie, wat bijdraagt aan de authenticiteit en het behoud van ambachtelijke kennis.

Zwakke punten

1. **Continuïteit van de tentenbouwercommissie** – De commissie vergrijst, waardoor de borging van kennis en vaardigheden op termijn in gevaar kan komen. Er is behoefte aan werving en verjonging van nieuwe leden.
2. **Bezetting en opleiding van molengidsen** – De continuïteit van de molengidsen is niet gegarandeerd. Er is behoefte aan nieuwe gidsen en structurele opleiding om de kennisoverdracht te waarborgen.

Kansen

1. **Uitbreiding van bezoekersaanbod** – Er is potentieel om het aantal bezoeken aan de molen te vergroten door nieuwe rondleidingen, educatieve activiteiten en evenementen te organiseren. Dit vereist nader onderzoek naar haalbaarheid en interesse vanuit het publiek.
2. **Verhoging van draaiuren** – Door extra draaiuren, zonder maalactiviteiten, kan de vrijwillige molenaar de zichtbaarheid en beleving van de molen vergroten, wat bijdraagt aan de promotie van de molen.

Bedreigingen

1. **Financiële onzekerheid en afhankelijkheid van subsidies** – De toekomstige beschikbaarheid van subsidies en andere financiële bijdragen is onzeker, wat invloed kan hebben op de continuïteit van activiteiten en onderhoud.
2. **Stijgende onderhoudskosten** – De kosten voor het behoud en onderhoud van de molen nemen toe, wat een steeds grotere financiële uitdaging vormt.
3. **Bereik van de doelgroep** – Het effectief bereiken van de doelgroep wordt bemoeilijkt door stijgende kosten van traditionele media, zoals kranten, en de versnippering van communicatiekanalen op sociale media.

Conclusie

Dit beleidsplan biedt een fundament voor de komende beleidsperiode. Wij hebben vertrouwen in een succesvolle uitvoering en blijven ons inzetten voor het behoud en de ontwikkeling van windkorenmolens De Leeuw.

Namens het bestuur van stichting Windkorenmolens de Leeuw te Lettele,

13 mei 2025